

■ Parapety wewnętrzne i zewnętrzne

Emilia Rostaniec

Mur podokienny wilgotnieje, tynk kruszy się, woda przecieka, ciepło ucieka na zewnątrz...

Takie są skutki złego wykonania lub/i niestaranego zamontowania parapetów!

Parapety, ze względu na miejsce osadzenia zwane też podokiennikami, wmurowuje się poziomo pod dolną ramę okna wewnątrz pomieszczeń, a także na zewnątrz budynku. Są to niewalgityczne termicznie fragmenty ściany – tu właśnie najczęściej dochodzi do powstania mostków cieplnych – miejsc, przez które, mówiąc najprościej ucieka ciepło. Taka sytuacja może doprowadzić do powstania tzw. punktu rosy, to z kolei przyczynia się do rozwoju grzyba domowego i pleśni. Dlatego właśnie bardzo ważny jest zakup parapetów bardzo dobrej jakości oraz ich profesjonalne osadzenie. Warto wiedzieć, jak powinien wyglądać pozbawiony błędów montaż parapetów, aby móc świadomie nadzorować pracę ekipy.

Parapety wewnętrzne

Osadzenie parapetów wewnętrznych najlepiej zlecić firmie, która montuje okna. Stolarze lub parkieciarze mogą zamontować parapety wykonane z drewna. Te z kamienia lub konglomeratu zamocują glazurnicy.

Jeśli chcemy mieć pewność, że ekipa działa profesjonalnie, sprawdźmy, czy przestrzega niżej podanych zasad.

■ Przestrzeń między ościeżnicą okna a ścianą poniżej powinna być uszczelniona poliuretanową pianką montażową. Często ten etap jest pomijany i w konsekwencji pustą przestrzeń wypełnia się „zimną” zaprawą, do której mocowany jest parapet zewnętrzny.

„ Parapety zewnętrzne muszą być wysunięte poza lico ściany co najmniej 5 cm. Na spodniej krawędzi powinny mieć kapinos, czyli podcięcie zapobiegające podpływowaniu w stronę ściany kropel wody deszczowej lub z topniejącego śniegu „

i po zakończeniu robót tynkarskich. Każdy z tych wariantów ma wady i zalety. Jeśli zostaną ułożone przed tynkowaniem, wówczas podkuwanie bocznych części ścian nie spowoduje większych szkód, jednak parapet można zniszczyć podczas tynkowania. Z kolei w ścianach otynkowanych nie da się wyciąć otworów na parapety bez uszkodzania tynków, chociaż powstałe ubytki łatwo można uzupełnić.

Parapety do różnych pomieszczeń

Parapety dobrze jest dopasować do wnętrza – nie tylko ze względów estetycznych, ale też użytkowych.

■ **Konglomerat marmurowy.** Materiał produkowany z kruszywa marmurowego spojonego lepiszczem z żywicy poliestrowej; może być barwiony na dowolne kolory. Dzięki zawartości naturalnego kruszywa wygląda podobnie jak marmur, ale parapety konglomeratowe są kilkakrotnie tańsze od marmurowych.

■ **Kamień syntetyczny.** Tym mianem określa się tworzywa wytwarzane z mieszaniny piasku kwarcowego i mączki dolomitowej z dodatkiem żywic poliestrowych i pigmentów. Wyglądem przypominają kamienie naturalne: marmur i granit, ale są od nich lżejsze. Mają gładką powierzchnię i są odporne na działanie związków chemicznych, dzięki czemu nie powstają na nich plamy.

■ **Salon.** Tu parapety dobiera się głównie ze względów estetycznych – na nim okazale mają prezentować się piękne kwiaty. Cenione są tu parapety ze szlachetnych materiałów naturalnych, jak kamień (podobnie jak w kuchni) czy drewno, a w tańszej wersji – materiałów imitujących naturalne.

■ **Drewno.** Na parapety używa się głównie drewna sosnowego, dębowego lub bu-

▼ Zakup parapetów warto połączyć z zakupem okien; bardzo często producenci okien oferują idealnie dobrane do danego modelu parapety z tego samego materiału w tym samym kolorze

▲ Bardzo często parapet w kuchni pełni rolę dodatkowej półki. I tak jak ona powinien być odporny na uszkodzenia, działanie środków chemicznych i spożywczych. By był wygodny, musi być dość szeroki – co najmniej 35-centymetrowy

■ Krawędź parapetu powinna być wsunięta pod ościeżnicę okna na głębokość co najmniej 1 cm. Możliwy, choć nieco gorszy, jest także montaż parapetu na styk z ościeżnicą (miejsce styku należy wypełnić masą uszczelniającą).

■ Dobrze, gdy parapet jest zaklinowany w otworach wyciętych w ścianach (głębokość na 3–5 cm), jeśli jednak opiera się na wystarczająco szerokim pasie muru, nie jest to konieczne i wówczas najlepiej przymocować go klejem.

■ Od odległości parapetu od grzejnika pod oknem zależy cyrkulacja powietrza. Jeśli zachowana jest optymalna odległość, czyli 10–20 cm, parapet powinien wystawać nad grzejnikiem tak, by go całkowicie przysłaniał. Jeśli odległość parapetu od grzejnika jest mniejsza, grzejnik nie może być przysłonięty. **Uwaga!** Nad grzejnikami, których górna krawędź znajduje się wyżej niż 40 cm od podłogi, nie należy w ogóle montować parapetów.

Parapety można montować zarówno przed, jak

Kuchnia. Parapet często pełni tu funkcję dodatkowego blatu – powinien być zatem odporny na zarysowania, działanie detergentów i środków spożywczych, wilgoć i oczywiście nie może się łatwo plamić, a zatem powinien mieć podobne cechy jak wykończenie ścian, podłogi czy blat kuchenny.

■ **Kompozyty,** czyli Solid Surface – co znaczy trwała powierzchnia, składają się z wodorotlenku glinu, spoiwa z żywicy akrylowej oraz z pigmentów. Kompozyty są twarde, wytrzymałe na uszkodzenia mechaniczne, a także lżejsze od kamienia i termoplastyczne. Parapety z kompozytu można łączyć w estetyczne i funkcjonalne zestawy z kamieniem, metalem bądź szkłem.

■ **Kamień.** Z kamieni naturalnych na parapety najczęściej używa się marmuru (ze względu na łatwość obróbki), czasem także granitu. Mogą mieć powierzchnię szlifowaną lub polerowaną. Marmurowe wymagają zabezpieczenia specjalnym impregnatem.

foto. Urzędowski

foto. Anwis

▲ Dobranie odpowiedniego parapetu do okna nie zawsze jest łatwe; udaną kompozycję stworzą na pewno parapety wykonane z tego samego materiału co okna (a). Nie jest to jednak jedyne rozwiązanie – równie dobrze zaprezentują się łączenia – na przykład okna drewniane z parapetem z kamienia syntetycznego (b)

kowego. Powinny być wykonane z drewna klejonego, które jest bardziej odporne na odkształcenia wywołane zmianami temperatury i wilgotności (pacznie). Mają frezowane krawędzie i są najczęściej wykańczone lakierem bezbarwnym.

■ **Postforming i softforming.** Są to płyty z warstwą nośną z materiału drewnopochodnego (najczęściej płytą wiórową) oklejone laminatem w różnych kolorach, imitującym drewno, kamień, płytki ceramiczne, lub powleczone melaminą; spodnia powierzchnia płyt pokryta jest papierem przeciwpłynię.

Powierzchnia laminatu może być matowa, półmatowa lub z połyskiem. Płyta parapetu ma krawędź od strony pomieszczenia zagiętą do dołu (postforming) lub doklejoną końcówkę o wybranym kształcie i kolorze (softforming). Po przycięciu płyty na odpowiednią długość brzegi okleja się paskami laminatu, które zgrzewa się żelazkiem.

■ **Łazienka.** Tu najważniejsze jest, aby materiał był odporny na wodę i nie chłonnął wilgoci. Najlepsze są więc kompozyty, kamień (odporny na kwasy, jakich używa się

foto. Kohler

▲ Parapety w łazience muszą być odporne na wodę i nie powinny chłonnąć wilgoci, dlatego dobierając je, najwięcej uwagi należy poświęcić właściwościom materiałów z jakich są wykonane. Nie ograniczona to na szczęście aranżacyjnych pomysłów – nawet w tak wystylizowanej na dawne czasy łazience, dobrze prezentuje się współczesny parapet z kompozytu

foto. Bosch

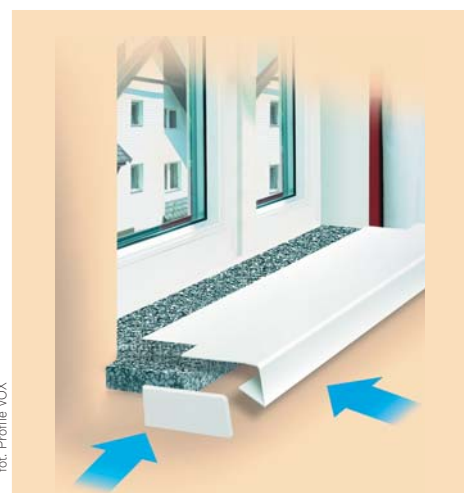

foto. Profile VOX

Nowy parapet na starym

■ **Nakładka parapetowa** zamaskuje stary parapet do maksymalnej grubości 5 cm i szerokości 38 cm; bardzo często znajduje zastosowanie w pomieszczeniach, w których zamierzamy zmienić wystrój wnętrza.

Montaż nakładki można zlecić wykonawcy lub wykonać we własnym zakresie. Osobom z zacięciem do majsterkowania montaż nakładki parapetowej nie sprawi najmniejszego problemu. Do montażu jest niezbędna miara, ołówek, piłka do cięcia o drobnych ząbkach (lud wyrzynarka), klej montażowy i silikon (lub akryl). Montaż nakładki należy poprzedzić dokładnym obmierzeniem wnęki okiennej i przeniesieniem wymiarów na nakładkę. Następnie trzeba odciąć zbędny fragment nakładki i na stary parapet nałożyć klej montażowy. Po nasunięciu nakładki parapetowej na stary parapet, powstałe szczeliny trzeba wypełnić silikonem. Następnie na boki parapetu wkleja się zaślepki. Na końcu zrywa się folię ochronną, którą jest pokryty parapet.

do usuwania osadów) i płytki ceramiczne. Parapet laminowany przeznaczony do łazienki powinien mieć podwyższoną odporność na wilgoć.

■ **Płytki ceramiczne.** Nietrudno się je układa, są odporne na wilgoć i łatwe do utrzymania w czystości. Okładziny z płytek mogą

◀ W holach, przedpokojach i pomieszczeniach gospodarczych parapety w znacznie mniejszym stopniu niż np. w salonie wpływają na aranżację wnętrza. Zatem w tych pomieszczeniach można zastosować tańsze materiały – PVC czy laminaty poliestrowo-szklane

służyć przez długie lata – aby tak rzeczywiście było, na styku płytek z oknem warto zastosować wykończenie z materiału o trwałej elastyczności, bo kruche wypełnienia bardzo szybko popękają i zaczną wypadać.

Pomieszczenia gospodarcze. Ze względów oszczędnościowych można tu zastosować parapety z tańszych materiałów – PVC lub laminatów poliestrowo-szkłanych.

PVC. Parapety produkuje się z twardego PVC o przekroju komorowym. Ich zaletą jest odporność na wilgoć. Dostępne są w różnych kolorach, często imitują marmur.

Akryl. Parapety wytwarza się z masy akrylowej z wypełniaczami. Są bardzo twarde i odporne na działanie związków chemicznych, dzięki czemu nie powstają na nich plamy. Uszkodzoną powierzchnię parapetu można zeszlifować.

Laminaty. Składają się z dwóch warstw: spodniej z maty szklanej z dodatkiem żywicy poliestrowej i górnej – z żelkotu – materiału produkowanego z nienasyconej żywicy poliestrowej, o dobrych właściwościach mechanicznych, połysku i elastyczności. Krawędź parapetu jest zagięta do dołu na odcinku 45–60 mm, który można skrócić. Części boczne są zamknięte zaślepkami (zwykle tylko na pewnym odcinku).

Parapety zewnętrzne

Parapety zewnętrzne powinny być montowane pod odpowiednim spadkiem (pod kątem przynajmniej 5°), aby skutecznie odprowadzały spływającą po nich wodę.

Sposób montażu parapetów zewnętrznych dostosowuje się do rodzaju okien, do których są przeznaczone. W oknach drewnianych parapet przykręca się do ościeżnicy i wsuwa w specjalne wyfrezowanie.

W oknach z tworzywa parapet mocuje się do listwy progowej. Boczne części parapetu mogą być zatynkowane w murze lub przylegać do tynku w ościeżach.

■ **Ze stali.** Ocynkowana lub powlekana blacha stalowa to najtańszy i najbardziej popularny materiał na parapety zewnętrzne. Arkusze blachy można kupić gotowe lub przycięć na zamówienie. Na parapety długości do 2 m stosuje się blachę grubości 0,55–1 mm). Kapinos może mieć zakończenie o kącie ostrym, zaokrąglone lub z odgięciem na zewnątrz. Jako wyposażenie dodatkowe można dokupić elementy do wykończenia brzegów, dostosowane do róż-

fot. Excellent

▲ Parapety zewnętrzne stanowią estetyczne dopełnienie elewacji; bogaty wybór materiałów pozwala dopasować je do każdego rodzaju ścian

nych typów ścian: betonowych, murowanych czy wykończonych tynkiem.

■ **Z aluminium.** Parapety z tego materiału mają powierzchnię pokrytą lakierem lub anodowaną. Są odporne na działanie czynników atmosferycznych, ale znacznie wydłużają się pod wpływem wysokiej temperatury, dlatego powinny być około 1,5 mm krótsze niż szerokość ościeża, które mają przykrywać (są wyposażone w zakrywające brzegi zaciskane końcówki). Parapety aluminiowe dłuższe niż 3 m trzeba przeciąć i następnie zespo-

lić aluminiowym złączem, zostawiając 4 mm luzu na każdym z odcinków.

■ **Plastikowe.** Parapety plastikowe produkuje się z twardego lub piankowego PVC, którego powierzchnię pokrywa laminat o różnych barwach. Mają przekrój pełny lub komorowy. Ich wymiary są bardzo zróżnicowane. Produkuje się do nich akcesoria dodatkowe, tj.: łączniki, zaślepki i wypełnienia narożników. Podokienniki z PVC są trwałe, odporne na korozję i działanie związków chemicznych (kwaśne deszcze), łatwo utrzymać je w czystości (wystarczy mycie wodą z dodatkiem detergentu).

■ **Z żywicy epoksydowej.** Elementy zbrojone włóknem szklanym, z powierzchnią pokrytą teflonem. Są wytrzymałe, odporne na korozję i skutecznie tłumią odgłosy kropel deszczu. Dostępne są też w wersji przystosowanej do nakładania na stare parapety (mają wówczas dłuższy kapinos). Wykonywane są na zamówienie.

■ **Ceramiczne.** Układają się ze specjalnych kształtek klinkierowych lub płytek ceramicznych szklonych (pełnych lub drążonych). Są wytrzymałe, odporne na działanie czynników atmosferycznych, mrozoodporne i nienasiąkliwe. Mają różne kształty i wymiary. Dostępne są w kilku kolorach.

■ **Z kamienia naturalnego.** Produkowane są przede wszystkim z granitu, czasami także z piaskowca. Mają zróżnicowaną strukturę i kolory (zależnie od tego, z jakiego kamieniołomu pochodzi surowiec). Na parapety nadają się odmiany kamienia o niewielkiej nasiąkliwości. Nasiąkliwość można zmniejszyć przez impregnację. Parapety kamienne są trwałe i odporne na ścieranie. ■

▶ Jak układać parapety z płytek

- Podłoże musi być dobrze wyrównane – to zagwarantuje odpowiednią przyczepność.
- Po zakończeniu prac tynkarskich należy je zagruntować odpowiednim preparatem wskazanym w karcie technicznej zaprawy klejowej.
- Podłoże po usunięciu starych parapetów najlepiej zaszpachlować.
- Płytki układa się na zaprawie klejowej, przygotowanej z produktów pochodzących od jednego producenta – dzięki temu wszystkie warstwy będą ze sobą idealnie współpracowały.
- Pierwszą warstwę zaprawy nakłada się kielnią na podłoże i dokładnie w nie wciera. Następnie pacą zębatą wykonuje się warstwę grzebieniową – ze spadkiem o 1–2%, jeśli wybrany parapet nie ma spadku uformowanego fabrycznie.
- Następnie płytki pokrywa się od spodu klejem i rozprowadza go pacą zębatą – tak aby utworzyć rowki prostopadłe do tych na warstwie grzebieniowej. Płytki przykleja się w odstępach ok. 6 mm. Spoinowanie rozpoczyna się po 24 godzinach; zaprawa do spoinowania powinna być elastyczna i odporna na mróz.